

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 352

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 22 aprilie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Hotărârea nr. 30 din 19 martie 2025 privind contestația formulată împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 39D din 17 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii independente a domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.....	2–8
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
400. — Hotărâre pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 215/2009	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 66 din 3 martie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	10–16

ACTE ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

HOTĂRÂREA Nr. 30

din 19 martie 2025

**privind contestația formulată împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 39D
din 17 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii independente
a domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliora	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriaz.

1. Pe rol se află soluționarea contestației formulate de domnul Remus Pricopie împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 39D din 17 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii independente a domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.

2. Contestația a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.237 din 18 martie 2025 și formează obiectul Dosarului nr. 1.093F/2025. Documentele de candidatură a domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025 și Decizia nr. 39D din 17 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii independente a domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025 au fost transmise de Biroul Electoral Central cu Adresa nr. 424C/BEC/P.R.2025 din 17 martie 2025, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.189 din 18 martie 2025.

3. În motivarea contestației se solicită, în primul rând, constatarea neconstituționalității prevederilor art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și, în consecință, anularea deciziei Biroului Electoral Central prin care a fost respinsă înregistrarea candidaturii contestatarului, urmată de înregistrarea candidaturii sale și a semnului electoral.

4. Contestatarul subliniază, mai întâi, competența Curții Constituționale de a exercita controlul de constituționalitate asupra prevederilor Legii nr. 370/2004 în cadrul atribuției de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României, indicând în acest sens atât normele cuprinse la art. 82 alin. (1) și la art. 146 lit. f) din Constituție, cât și jurisprudența constituțională în materie. Precizează, în esență, că a fost voința legiuitorului constituant originar să acorde Curții Constituționale, în mod expres și exclusiv, atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României, domeniu în care aceasta are o competență plenară și exclusivă, fiind stabilite în sarcina sa deopotrivă exercitarea controlului de constituționalitate și verificarea legalității operațiunilor electorale realizate. Totodată, prin Hotărârea nr. 66 din 1 octombrie 2019 și Hotărârea nr. 32 din 6 decembrie 2024, Curtea a statuat că scopul atribuției constituționale prevăzute de art. 146 lit. f) este acela de a asigura respectarea principiului supremației Constituției pe tot parcursul scrutinului prezidențial, atribuție care nu poate fi interpretată restrictiv, neputând fi disociată de rolul Curții Constituționale în arhitectura constituțională, acela de garant al supremației Constituției. Ca

atare, examenul constituționalității legislației electorale nu poate fi exclus nici în etapa validării candidaturilor, nici în etapa validării rezultatului sufragiului. Prin urmare, în exercițiul atribuției sale conferite de art. 146 lit. f) din Constituție, Curtea Constituțională poate analiza inclusiv interpretarea și aplicarea normelor electorale în conformitate cu toate celelalte dispoziții ale Constituției, putând realiza un veritabil examen de constituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 370/2004.

5. Se susține că se impune în mod necesar ca verificarea conformității Legii nr. 370/2004 cu normele fundamentale să fie efectuată de către Curtea Constituțională în cadrul procedurii speciale a alegerii Președintelui României, în calitate de prim și ultim verficator al procedurii, deoarece, dacă s-ar interpreta altfel, ar însemna că aceasta ar fi unica lege care scapă controlului de constituționalitate *a posteriori*, în condițiile în care Legea nr. 370/2004 nu conține dispoziții care să genereze competența materială a instanțelor de drept comun și deci nu există posibilitatea de a invoca o excepție de neconstituționalitate în fața instanțelor de judecată, cu a cărei soluționare ar fi competentă Curtea Constituțională în temeiul art. 146 lit. d) din Constituție. Or, dacă însăși procedura de alegere a Președintelui României s-ar desfășura în temeiul unei legi contrare Constituției, pentru a-și exercita competența prevăzută de art. 146 lit. f) din Constituție, Curtea ar trebui să constate, mai întâi, constituționalitatea acestei legi, deoarece vegherea la întregul proces electoral presupune existența unei legi conforme cu Legea fundamentală.

6. În ceea ce privește fondul criticii, autorul contestației consideră că cerința ca inclusiv candidații independenți la alegerile prezidențiale, care nu sunt susținuți de un aparat de partid sau de o alianță politică, să prezinte, prealabil înscrierii candidaturii acestora, o listă de semnături provenind de la cel puțin 200.000 de susținători cu drept de vot reprezintă o limitare excesivă și nejustificată de vreun interes public real a dreptului de a fi ales, prevăzut de art. 37 din Constituție, precum și de o serie de acte și documente internaționale.

7. Funcția de Președinte al României exclude, potrivit art. 84 alin. (1) din Constituție, apartenența la mediul politic, astfel că o importanță sporită trebuie acordată candidaturilor independente față de o formațiune politică preexistentă. Însă, dacă pentru un candidat propus de partide sau alianțe politice cerința prezentării unui număr de 200.000 de susținători la depunerea candidaturii este echilibrată și relativ ușor de îndeplinit, dat fiind suportul întregului aparat al partidului, atât sub aspect financiar, cât și din punctul de vedere al resursei umane disponibile, pentru un candidat independent aceeași cerință este aproape imposibil de realizat într-un interval cuprins între momentul publicării datei alegerilor și cel al depunerii candidaturii. În concret, pentru alegerile prezidențiale din anul 2025, un candidat independent trebuie să strângă 200.000 de semnături (aproape 1,11% din întreaga populație cu drept de vot cu domiciliul în România) într-un termen mai scurt de două luni, respectiv de la data de 29 ianuarie 2025 (data publicării Hotărârii Guvernului nr. 17/2025 privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui

României din anul 2025) și până la data de 15 martie 2025 (ultima zi pentru înregistrarea valabilă a candidaturii).

8. Autorul contestației consideră că numărul de susținători semnatori prevăzut de legislația română este excesiv, comparativ cu nivelul reglementat de alte state membre ale Uniunii Europene: în Austria — 6.000 de semnături ale votanților înregistrați; în Bulgaria — 2.500 de semnături; în Cehia — 50.000 de semnături; în Croația — 10.000 de semnături; în Franța — 500 de politicieni aleși din 30 de departamente devin „sponsori”; în Irlanda — 20 de semnături ale membrilor Parlamentului sau 4 consilii ale orașelor/departamentelor; în Polonia — 100.000 de semnături; în Portugalia — minimum 7.500 de semnături, maximum 15.000; în Slovacia — 15 semnături ale membrilor Parlamentului sau o listă cu 15.000 de semnături ale cetățenilor cu drept de vot.

9. Arată că, de altfel, și în legislația română acest prag a variat de-a lungul timpului, de la 100.000 de persoane semnate, conform Legii nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României (în prezent abrogată), la 300.000 de susținători, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 129/2000 privind modificarea Legii nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și a Legii nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, pentru ca acest prag să fie din nou modificat la intrarea în vigoare a Legii nr. 370/2004, la valoarea de 200.000 de semnatori (în condițiile în care, la momentul ultimei modificări a acestei legi, în anul 2011, recensământul populației stabilea o populație cu drept de vot de peste 20 de milioane de români).

10. În susținerea caracterului disproporționat și arbitrar al acestei cerințe, cu precădere pentru candidații independenți, menționează că, în prezent, în dezbaterile Camerei Deputaților se află, din anul 2021, un proiect de lege adoptat deja de către Senatul României (și anume PLX nr. 376/2015), care urmărește modificarea acestui prag la 40.000 de susținători.

11. În ceea ce privește numărul ridicat de susținători solicitat la înregistrarea candidaturii în cadrul unor alegeri libere, autorul contestației invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului prin care s-a subliniat că această cerință nu trebuie să aducă atingere esenței dreptului de a fi ales, că asemenea cerințe trebuie să îndeplinească criteriul proporționalității și al interesului legitim și să aibă în vedere inclusiv durata (extrem de limitată) perioadei de strângere de semnături și lipsa unei susțineri din partea unei formațiuni politice preexistente (Cauza *Labita împotriva Italiei*, Cauza *Gitonas și alții împotriva Greciei*, Cauza *Matthews împotriva Regatului Unit*, Cauza *Partidul Democratic Unit Rus Yabloko și alții împotriva Rusiei*).

12. De asemenea, se invocă și Recomandările Comisiei de la Veneția, care, în Codul de bune practici în materie electorală, propune, referitor la numărul minim de susținători semnatori, un prag care să permită acces echitabil la alegeri și care să nu fie conceput pentru a exclude artificial anumiți candidați. În caz contrar, există riscul unei restricții a pluralismului politic, partidele politice fiind favorizate, întrucât acestea pot mobiliza o bază existentă, în timp ce candidații independenți trebuie să creeze o rețea de suport. Un astfel de prag limitează candidaturile alternative, reducând astfel diversitatea politică și expresia democratică.

13. Totodată, în cadrul Raportului Consiliului Europei privind situația candidaților independenți, Comisia de la Veneția a reținut că legislațiile interne ar trebui să evite cerințele excesive de împovărare, pentru a asigura dreptul cetățenilor individuali de a accede la funcții publice fără discriminare. În cadrul memoriului explicativ, care face parte din raportul menționat, Comisia de la Veneția a analizat situația Bulgariei, a cărei legislație impune strângerea unui număr de doar 7.500 de susținători, considerând însă această cerință ca fiind o piedică însemnată în calea pluralismului politic. Același organism

internațional a reținut că, pentru a evita orice manipulări care să conducă la o astfel de împiedicare a candidaților să își exercite dreptul de a fi ales, legea trebuie să stabilească un număr maxim de semnături care nu trebuie să depășească pragul de 1% din numărul de alegători. Or, această recomandare nu este îndeplinită în cazul legislației române criticate, deoarece 200.000 de semnături reprezintă aproape 1,11% din numărul total de alegători (conform datelor publicate de Autoritatea Electorală Permanentă, pentru primul tur al alegerilor prezidențiale din noiembrie 2024, populația totală cu drept de vot era de 17.989.115 cetățeni cu reședința în România).

14. Autorul contestației mai susține și că prevederile art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 nu respectă garanțiile de claritate și previzibilitate a legii impuse de normele constituționale, deoarece nu au o redactare clară în ceea ce privește aplicarea inclusiv pentru candidații independenți. Astfel, deși în cuprinsul Legii nr. 370/2004 este realizată distincția între candidații care beneficiază de propunerea unui partid politic și candidații independenți, legiuitorul utilizând sintagma „candidat propus de (...)” sau noțiunea de „propunere”, respectiv sintagma „candidat independent” (când textul se referă strict la persoanele fără o astfel de susținere), în cazul textului art. 27 alin. (2) lit. c) din această lege, referindu-se la lista susținătorilor ca anexă a declarației de acceptare a candidaturii, legiuitorul nu face nicio altă precizare, ceea ce conduce la concluzia că această condiție îl vizează exclusiv pe candidatul nominalizat printr-o propunere din partea unui partid sau unei alianțe politice și care, prin acceptarea acestei propuneri, își asumă candidatura, ca act de exprimare a consimțământului acestuia față de propunerea realizată de partid/alianță, dar nu este aplicabilă și candidatului independent, deoarece în cazul său lipsește o atare propunere pe care acesta să fie necesar să o accepte.

15. Arată că aceeași dinamică (propunere urmată de acceptare) este reglementată prin texte cu mult mai clare în legislația electorală privind alegerile parlamentare, care stabilesc la art. 52 alin. (11) și (12) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente că „*Propunerile de candidați vor fi însoțite de declarațiile de acceptare a candidaturii (...)*”, iar „*Declarația de acceptare a candidaturii va cuprinde (...) consimțământul expres al acestuia de a candida pentru funcția respectivă, precum și precizarea că întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a candida*”. Se observă că aceste dispoziții nu fac trimitere și la candidații independenți, tocmai în virtutea diferenței esențiale dintre aceștia și cei cu privire la care există o propunere concretă.

16. De altfel, textul art. 27 alin. (2) din Legea nr. 370/2004 începe cu sintagma „propunerile se fac în scris (...)”, din nou un aspect de natură să creeze confuzia asupra aplicabilității sale inclusiv în cazul candidaților independenți, deoarece din acest mod de redactare a propoziției introductive a art. 27 alin. (2) se înțelege tocmai că textul este aplicabil exclusiv propunerilor de candidaturi realizate de partidele sau alianțele politice, iar nu și candidaților independenți. De vreme ce subiectul propoziției este tocmai propunerea pe care o formațiune politică preexistentă o poate înainta Biroului Electoral Central, este neclar și artificial modul în care acest text vădit incompatibil este interpretat extensiv pentru a reglementa restricții inclusiv pentru candidații independenți. În susținerea curențelor de calitate a acestor norme legale sunt invocate o serie de decizii prin care Curtea Constituțională a reținut, în esență, că neîndeplinirea exigențelor de claritate, precizie și previzibilitate este incompatibilă cu principiul fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție.

17. Autorul contestației mai susține că dispozițiile art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 370/2004 încalcă principiul proporționalității, dar și principiul egalității, consacrat de art. 16 din Constituție.

18. În acest sens, arată că în rândul competitorilor electorali se remarcă două categorii distincte de participanți — candidații independenți și candidații susținuți de partidele politice —, astfel că cerințele de eligibilitate aplicabile acestora nu pot fi identice fără a fi încălcate prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, care consacră egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, egalitate care se traduce inclusiv în egalitatea de șanse și egalitatea în ceea ce privește accesul la procedură, respectiv accesul la procesul electoral.

19. Or, sunt privilegiați candidații aflați pe lista unui partid politic, care, deși beneficiază de sprijinul logistic și financiar al acestuia, trebuie să depună o listă cu 200.000 de semnături ale susținătorilor cu drept de vot, aceeași cerință fiind solicitată și în ceea ce privește candidatul independent, lipsit de resursele asociate unui partid, în condițiile în care o bună parte a resurselor partidului sunt asigurate chiar de la bugetul de stat, resursă la care un candidat independent nu are acces.

20. Consideră, sub acest aspect, că sunt aplicabile *mutatis mutandis* considerentele și soluția pronunțate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, prin care s-a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 19 alin. (3) din Legea partidelor politice nr. 14/2003, referitoare la numărul minim de 25.000 de membri fondatori necesari pentru constituirea unui partid politic, pe motiv că nu există un just echilibru între interesele colective și cele individuale, de vreme ce prin condiția numărului minim de membri fondatori și a dispersiei lor teritoriale s-a depășit ceea ce este just și echitabil în raport cu un drept fundamental protejat, respectiv dreptul de asociere.

21. Curtea Constituțională a informat public candidatul, precum și orice persoană interesată prin afișarea pe site-ul instituției a contestației formulate împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 39D din 17 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii independente a domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025 și cu privire la faptul că dosarul se soluționează pe baza sesizării și a celorlalte documente depuse până în ziua termenului stabilit pentru analizarea contestației.

22. În temeiul dispozițiilor art. 52 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale art. 68 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, contestațiile se soluționează fără înștiințarea părților, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, pe baza sesizării și a celorlalte documente aflate la dosare.

23. Având cuvântul pe fondul cauzei, reprezentantul Ministerului Public, în temeiul art. 68 alin. (1) din Legea nr. 370/2004, pune concluzii de respingere a contestației, întrucât candidatura depusă de chiar autorul contestației nu a îndeplinit cerința numărului minim al semnăturilor de susținere, prevăzută de Legea nr. 370/2004. Referitor la solicitarea privind exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 370/2004 în procedura contenciosului constituțional electoral, amintește Hotărârea nr. 66 din 1 octombrie 2019 și Hotărârea nr. 21 din 14 octombrie 2024, care afirmă și aplică această competență a instanței de contencios constituțional. Pe fondul criticilor astfel formulate, arată că cerința depunerii unei liste cuprinzând cel puțin 200.000 de semnături ale susținătorilor candidatului se justifică prin necesitatea dovedirii de către fiecare candidat a unei minime reprezentativități în perspectiva alegerii sale în funcția de președinte al statului, astfel fiind evitată înscrierea

abuzivă a unor persoane care pot denatura însăși însemnătatea alegerilor prezidențiale.

CURTEA,

examinând contestația în raport cu prevederile Constituției, ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, văzând concluziile reprezentantului Ministerului Public, precum și documentele aflate la dosar, reține următoarele:

24. Potrivit dispozițiilor art. 146 lit. f) din Constituție, ale art. 37 și 38 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010, precum și celor ale art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 12 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze contestația împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 39D din 17 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii independente a domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.

25. Curtea a statuat în jurisprudența sa că persoanele care candidează pentru funcția de Președinte al României trebuie să îndeplinească condițiile de formă și de fond prevăzute de Constituție și de Legea nr. 370/2004.

26. Examinând contestația, Curtea observă că, prin Decizia nr. 39 din 17 martie 2025, Biroul Electoral Central a constatat, prin raportare la prevederile art. 27 alin. (3) și (3¹) din Legea nr. 370/2004, potrivit căroră lista susținătorilor este un act public și se depune într-un singur exemplar original la Biroul Electoral Central, că, la depunerea candidaturii independente a domnului Remus Pricopie, aceasta nu a fost însoțită decât de un tipizat al listei de susținători care nu conținea nicio semnătură sau vreo altă informație privind susținătorii candidaturii, ci doar semnătura candidatului independent la rubrica destinată persoanei care atestă veridicitatea datelor înscrise în listă. Nefiind întrunită condiția legală privind numărul minim de semnături de susținere prevăzută de art. 4 alin. (2) din Legea nr. 370/2004, referitoare la susținerea candidaturii prin semnăturile a cel puțin 200.000 de cetățeni cu drept de vot, Biroul Electoral Central a respins înregistrarea candidaturii domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025, precum și a semnului electoral.

27. Prin contestația formulată în prezenta cauză, domnul Remus Pricopie solicită Curții Constituționale, în această ordine, să constate neconstituționalitatea prevederilor art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 și, în consecință, să anuleze Decizia Biroului Electoral Central nr. 39D din 17 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii acestuia și a semnului electoral la alegerile pentru funcția de Președinte al României din anul 2025, iar candidatura și semnul său electoral la alegerile pentru Președintele României din data de 4 mai 2025 să fie înregistrate.

28. Cu privire la competența Curții Constituționale de a examina constituționalitatea dispozițiilor Legii nr. 370/2004 în cadrul atribuției prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție, Curtea observă că în cauză sunt aplicabile considerentele reținute în Hotărârea nr. 66 din 1 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 907 din 8 noiembrie 2019, prin care instanța constituțională a stabilit, de principiu, competența sa de a efectua un control de constituționalitate cu privire la dispozițiile legale ce reglementează procedura de alegere a Președintelui României în cadrul atribuției consacrate de art. 146 lit. f) din Constituție. Curtea a arătat la paragraful 29 al hotărârii menționate că, spre deosebire de situația alegerilor

pentru Parlamentul European sau pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului, unde verificarea legalității desfășurării procesului electoral se realizează de instanțele judecătorești, în cadrul procesului electoral ce vizează alegerea Președintelui României nu există posibilitatea de principiu a creării unui cadru procesual în fața unei instanțe judecătorești pentru a putea fi ridicată, în condițiile art. 146 lit. d) teza întâi din Constituție, o excepție de neconstituționalitate care să vizeze prevederile Legii nr. 370/2004, în afară de contestațiile care vizează deciziile de admitere/respingere a protocoalelor de constituire a alianțelor electorale, respectiv constituirea Biroului Electoral Central, unde competența de judecată revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel încât singurul cadru procesual în care se poate pune problema constituționalității prevederilor Legii nr. 370/2004 este cel reprezentat de contestațiile judecate de către Curtea Constituțională în cadrul atribuției sale prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție.

29. Curtea a mai reținut, la paragraful 30 din aceeași hotărâre, că și Avocatul Poporului are atribuția de a formula o acțiune directă în fața instanței constituționale sub forma excepției de neconstituționalitate reglementate de art. 146 lit. d) teza finală din Constituție și astfel poate contesta constituționalitatea prevederilor Legii nr. 370/2004, însă în acest caz sesizarea Curții Constituționale nu se realizează de persoana direct interesată și implicată în cadrul procedurii de alegere a Președintelui României, ci de o autoritate publică, Avocatul Poporului, care are o marjă exclusivă de apreciere atât în privința deciziei de a sesiza Curtea Constituțională, cât și a momentului temporal în care aceasta se realizează, astfel că atribuția anterioară a Avocatului Poporului nu reprezintă un remediu juridic suficient pentru a surmonta într-un mod util, prompt și eficient consecințele negative ce decurg dintr-o normă juridică adoptată cu încălcarea Constituției asupra dreptului de a fi ales.

30. Prin urmare, având în vedere că nu există un alt mecanism constituțional prin intermediul căruia să se conteste în mod efectiv, concret și prompt prezumția de constituționalitate a Legii nr. 370/2004, care, astfel, tinde să devină una absolută în contextul sferei de aplicare a acestei legi, Curtea a reținut că este de competența sa ca, în cadrul art. 146 lit. f) din Constituție, să evalueze, la cerere, însăși constituționalitatea Legii nr. 370/2004 în ceea ce privește procedura de alegere a Președintelui României. O soluție contrară ar nega însuși rolul constituțional al Curții Constituționale și ar acorda prevalență aspectelor de legalitate propriu-zisă a desfășurării procesului electoral, așadar, exigențelor de natură legală în detrimentul celor de natură constituțională, ceea ce este inacceptabil (a se vedea, în același sens, și Hotărârea nr. 21 din 14 octombrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 124 din 11 februarie 2025, paragrafele 28 și 29).

31. Cât privește criticile privind neconstituționalitatea dispozițiilor art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004, este de observat că soluția legislativă de principiu care prevede condiția depunerii unor liste de susținători cu prilejul depunerii candidaturilor pentru participarea la alegeri a fost analizată de Curtea Constituțională în numeroase rânduri, atât în cadrul atribuției exercitate în cadrul contenciosului electoral specific alegerilor pentru funcția de Președinte al României, prevăzută de art. 146 lit. f) din Constituție, cât și pe calea controlului de constituționalitate *a posteriori*, exercitat în temeiul art. 146 lit. d) din Legea fundamentală. În bogata sa jurisprudență astfel consolidată, Curtea Constituțională a arătat, în esență, că (i) dimensionarea în concret, prin norme legale, a numărului necesar de semnături de susținere intră exclusiv în marja de apreciere a legiuitorului, în temeiul art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituție, că (ii) cerința criticată nu este de natură să încalce dreptul de a fi ales și că

(iii) aceasta este o măsură adecvată și necesară, justificată de necesitatea dovedirii de către candidat a unui anumit potențial de reprezentativitate, care să îi demonstreze credibilitatea și să permită prevenirea exercitării abuzive a dreptului de a fi ales.

32. Astfel, în ceea ce privește analiza constituționalității condiției criticate și în prezenta cauză, efectuată în cadrul procedurii de contencios constituțional electoral întemeiat pe art. 146 lit. f) din Legea fundamentală, Curtea, de exemplu, prin Hotărârea nr. 37 din 2 octombrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 243 din 4 octombrie 1996, analizând motivarea contestației potrivit căreia condiția legală a prezentării unor liste de semnături nu este prevăzută în Constituție, astfel că dispozițiile legale care instituie această condiție ar intra în conflict cu dispozițiile constituționale referitoare la eligibilitate, a constatat că această susținere nu este întemeiată, deoarece dreptul de a fi ales și propunerea candidaturii sunt două aspecte diferite. Curtea a reținut că „o propunere de candidat nu poate privi decât pe o persoană care întrunește condițiile constituționale de eligibilitate, dar alegerile pentru funcția de Președinte al României pot avea loc numai cu respectarea procedurii electorale instituite prin Legea nr. 69/1992 (n.n. în prezent abrogată), adoptată în temeiul art. 72 alin. (3) lit. a) din Constituție. De aceea, depunerea candidaturii face parte din procedura electorală, așa încât cerința ca propunerea candidaturii să fie reprezentativă, având azeziunea a cel puțin 100.000 de susținători, constituie o condiție legală ce nu vine în conflict cu dreptul constituțional al contestatorului de a fi ales”.

33. Curtea a reiterat considerente jurisprudențiale de aceeași natură, care au stabilit constituționalitatea prevederilor art. 4 alin. (2) teza întâi și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004, și prin, de exemplu, Hotărârea nr. 11 din 7 octombrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1021 din 11 octombrie 2024, sau Hotărârea nr. 19 din 16 martie 2025, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data pronunțării prezentei hotărâri.

34. De asemenea, problematica listelor de susținători care trebuie să însoțească dosarul de candidatură al unui candidat independent a fost analizată de Curtea Constituțională și în cadrul controlului de constituționalitate exercitat pe calea excepției de neconstituționalitate cu privire la diferite legi electorale.

35. Prin Decizia nr. 782 din 12 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 15 iunie 2009, Curtea, constatând constituționalitatea art. 12¹ alin. (1) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 16 ianuarie 2007 [în prezent, art. 17 alin. (1) din aceeași lege, în versiunea republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 31 august 2012], a reținut că instituirea condiției legale privind depunerea listei cu 100.000 de semnături reprezintă o modalitate prin care candidatul independent la o funcție sau demnitate publică își dovedește potențialul de reprezentativitate și arată, în același timp, preocuparea legiuitorului de a preveni exercitarea abuzivă a dreptului de a fi ales, pe de o parte, dar și de a asigura accesul efectiv la exercițiul acestui drept persoanelor eligibile comunitar care într-adevăr beneficiază de credibilitatea și susținerea electoratului, astfel încât să existe șanse reale de reprezentare a acestuia în forul legislativ european, pe de altă parte.

36. Prin Decizia nr. 286 din 11 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 451 din 16 iunie 2016, paragrafele 86-95, Curtea, analizând constituționalitatea unor prevederi aplicabile alegerilor locale, referitoare la listele de susținători ale candidaților, a statuat, în ceea ce privește alegerile, că art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituție stabilește competența exclusivă a Parlamentului de a reglementa sistemul

electoral prin lege organică, constituentul acordându-i așadar legiuitorului o largă marjă de apreciere în stabilirea regulilor de organizare și desfășurare a procesului electoral, a modalităților concrete de exercitare a dreptului de vot și a dreptului de a fi ales, singura limită impusă fiind raportată la respectarea normelor fundamentale. Condițiile de fond și de formă pe care o persoană trebuie să le îndeplinească pentru exercitarea dreptului de a fi ales sunt prevăzute, la nivel constituțional, în art. 16 alin. (3), art. 37 și 40, precum și, la nivelul legislației infraconstituționale, de norme cuprinse în legile electorale, care se subordonează condițiilor generale constituționale și le dezvoltă, totodată, după criteriul funcției publice electiv pentru care sunt organizate respectivele alegeri. Curtea a observat că același este și sensul dispozițiilor art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului, în care s-a reținut, în esență, că dreptul la alegeri libere nu este absolut, iar statele au o marjă largă de apreciere în alegerea sistemului electoral și a condițiilor de aplicare a acestuia, fără însă a limita drepturile în discuție atât de mult încât să afecteze esența acestora și să le golească de conținut [a se vedea, de exemplu, Hotărârea din 2 martie 1987, pronunțată în Cauza *Mathieu-Mohin și Clerfayt împotriva Belgiei*, paragrafele 52 și 54; Hotărârea din 22 mai 2012, pronunțată în Cauza *Scoppola (nr. 3) împotriva Italiei*, paragrafele 83 și 84; Hotărârea din 6 octombrie 2005, pronunțată în Cauza *Hirst (nr. 2) împotriva Regatului Unit*, paragraful 61; Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în Cauza *Yumak și Sadak împotriva Turciei*, paragraful 109; Hotărârea din 9 aprilie 2002, pronunțată în Cauza *Podkolzina împotriva Letoniei*, paragraful 34].

37. Curtea s-a raportat, în raționamentul său, și la pct. 2 — *Niveluri normative și stabilitatea dreptului electoral* din Codul bunelor practici în materie electorală — Linii directoare și raport explicativ adoptate de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni plenare (Veneția, 18-19 octombrie 2002), prin care se recomandă ca elementele cele mai sensibile ale sistemului electoral (sistemul electoral propriu-zis, componența comisiilor electorale, circumscriptiile sau regulile de constituire a circumscriptiilor) să fie definite la cel mai înalt nivel normativ (în Constituție sau într-un text superior legii ordinare), în timp ce restul elementelor specifice sistemului electoral ar trebui reglementate la un nivel legislativ obișnuit, iar normele privind implementarea și cele referitoare la chestiuni de ordin tehnic și de detaliu pot fi prezentate chiar și sub formă de regulament.

38. Curtea a conchis că dispozițiile art. 37, alături de cele ale art. 16 alin. (3) și ale art. 40 din Constituție, stabilesc doar condițiile de principiu, de fond și de formă, pe care o persoană trebuie să le îndeplinească pentru exercitarea dreptului de a fi ales, iar instituirea condiției de a prezenta o listă de susținători la depunerea candidaturii este, de principiu, în acord cu normele constituționale cuprinse în art. 2 — *Suveranitatea*, precum și cu prevederile art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin prisma art. 20 din Constituție (Decizia nr. 286 din 11 mai 2016, precitată, paragraful 95).

39. Cât privește *proporționalitatea* acestei măsuri, aspect criticat și în prezenta sesizare, Curtea, prin Decizia nr. 286 din 11 mai 2016, precitată, paragraful 102, a constat aplicabilitatea, *mutatis mutandis*, a considerentelor jurisprudențiale privind constituționalitatea aceleiași cerințe legale impuse candidaților independenți, în care a reținut că o astfel de soluție legislativă impune „o condiție necesară, rezonabilă și legitimă pentru exercitarea dreptului de a fi ales, ce nu constituie o piedică în prezentarea candidaturilor electorale” (cu referire la alegerile locale — Decizia nr. 522 din 8 mai 2008, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 15 mai 2008; *ad similib*, cu referire la alte categorii de alegeri, Decizia nr. 503 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 28 mai 2010, Decizia nr. 782 din 12 mai 2009, precitată, Hotărârea nr. 37 din 2 octombrie 1996, precitată, și Hotărârea nr. 71 din 16 octombrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258 din 24 octombrie 1996). Curtea a statuat că, „indiferent că este vorba de alegeri locale, parlamentare, prezidențiale sau euro-parlamentare, sistemul electoral național prevede, în esență, aceeași condiție: depunerea unei liste cu semnături de adeziune. Acest criteriu de preselecție a candidaților este unul obiectiv și rezonabil, aplicabil în condiții de egalitate de tratament fiecăreia dintre cele două categorii de participanți la alegeri: candidații independenți, pe de o parte, și cei propuși pe lista unui partid politic, pe de altă parte. Instituirea condiției legale privind depunerea listei cu semnături reprezintă o modalitate prin care candidatul la o funcție sau demnitate publică își dovedește potențialul de reprezentativitate și arată, în același timp, preocuparea legiuitorului de a preveni exercitarea abuzivă a dreptului de a fi ales, pe de o parte, dar și de a asigura, pe de altă parte, accesul efectiv la exercițiul acestui drept persoanelor eligibile [...] care într-adevăr beneficiază de credibilitatea și susținerea electoratului, astfel încât să existe șanse reale de reprezentare a acestuia. [...]” (Decizia nr. 782 din 12 mai 2009, precitată). Deși o propunere de candidat nu poate privi, potrivit Constituției, decât o persoană care întrunește condițiile constituționale de eligibilitate, alegerile pot avea loc numai cu respectarea procedurii electorale. De aceea, depunerea candidaturii face parte din procedura electorală, așa încât cerința ca propunerea candidaturii să fie reprezentativă constituie o condiție legală ce nu vine în conflict cu dreptul constituțional de a fi ales (Decizia nr. 782 din 12 mai 2009, precitată, cu referire la Hotărârea nr. 37 din 2 octombrie 1996, precitată, și Hotărârea nr. 71 din 16 octombrie 1996, precitată).

40. Curtea a remarcat, cu același prilej (paragraful 103 al Deciziei nr. 286 din 11 mai 2016, precitată), că cerința depunerii la înregistrarea candidaturii a unor liste cu semnături de susținere corespunde recomandărilor cuprinse în Codul bunelor practici în materie electorală — Linii directoare și raport explicativ, anterior menționat, prin care Comisia de la Veneția statuează, la art. 1.3 — *Prezentarea candidaturilor*, pct. i și ii, că: „i. *Propunerea candidaților independenți sau a listelor de candidați poate fi condiționată de colectarea unui număr minim de semnături*; ii. *Legea nu trebuie să impună colectarea semnăturilor a mai mult de un 1% de alegători din circumscripția respectivă*.”.

41. Prin urmare, cerința legală a demonstrării unui anumit prag de reprezentativitate constituie un instrument legal adecvat și, totodată, o măsură necesară adoptată cu scopul legitim al evitării exercitării abuzive a dreptului fundamental de a fi ales, opozabilă tuturor competitorilor electorali în aceleași condiții care urmăresc, în principal, descurajarea eventualelor candidaturi abuzive sau neserioase, fiind așadar o măsură proporțională cu scopul urmărit.

42. Problema proporționalității măsurilor utilizate de legiuitor în privința limitării dreptului de alegeri libere/dreptului de a fi ales a fost analizată și în cadrul jurisdicției europene de contencios a drepturilor omului, care a reținut că un sistem ce fixează un prag relativ ridicat, de exemplu, referitor la numărul de semnături necesare pentru prezentarea unei candidaturi, sau care impune condiția ca o listă electorală să obțină un număr de voturi pe ansamblul teritoriului național pentru a putea avea reprezentare în Parlament nu a fost considerat că depășește marja de apreciere recunoscută statelor în materie (Decizia Comisiei Europene a Drepturilor Omului din 15 aprilie 1996, pronunțată în Cauza *Magnago și Südtiroler Volkspartei împotriva Italiei*).

O astfel de soluție legislativă impune o condiție necesară, rezonabilă și legitimă pentru exercitarea dreptului de a fi ales, ce nu constituie o piedică în prezentarea candidaturilor electorale (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 286 din 11 mai 2016, precitată, paragraful 105), aspect valabil și în cauza de față.

43. Curtea a mai reținut că impunerea prin lege a îndeplinirii anumitor condiții pentru exercitarea unui drept constituțional nu reprezintă o încălcare sau o restrângere a acestuia, ci reflectarea în plan legal a condițiilor prevăzute de Legea fundamentală pentru realizarea acestui drept, neputându-se susține, astfel, incidența dispozițiilor art. 53 din Constituție.

44. În sensul celor de mai sus, Curtea s-a pronunțat prin mai multe decizii, spre exemplu, Decizia nr. 290 din 11 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 1 august 2016, Decizia nr. 360 din 24 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 638 din 19 august 2016, Decizia nr. 763 din 28 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 1 februarie 2018, Decizia nr. 769 din 28 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din 30 martie 2018, Decizia nr. 536 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 29 din 16 ianuarie 2020.

45. Prin Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 612 din 13 iulie 2020, analizând o excepție de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului, Curtea, aplicând *mutatis mutandis* considerentele reținute în jurisprudența sa menționată anterior, a constatat că, prin stabilirea condiției de a prezenta lista susținătorilor, al căror număr nu poate fi mai mic de 200.000 de alegători, la depunerea candidaturii pentru alegerea în funcția de Președinte al României, prevederile art. 4 alin. (2) teza întâi și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004, criticate și în prezenta cauză pentru aceleași motive, nu încalcă dispozițiile invocate din Legea fundamentală.

46. Așadar, față de criticile formulate în cadrul prezentei contestații, Curtea constată că acestea își găsesc răspunsul în întreaga jurisprudență constituțională dezvoltată în materie electorală, cu referire specială la condiția prezentării la depunerea dosarelor de candidatură a listei cu semnături de susținere.

47. În plus, autorul contestației subliniază, în contextul susținerii privind încălcarea dreptului de a fi ales, incidența art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în această materie. Față de acestea, Curtea va indica Decizia din 6 martie 2025, pronunțată în Cauza *Călin Georgescu împotriva României* (Cererea nr. 37.327/24), prin care instanța de la Strasbourg a respins cererea ca inadmisibilă, arătând, printre altele, că art. 3 din Primul Protocol adițional la Convenție se limitează la „alegerea legiuitorului”, deci a corpului legiuitor, și nu se aplică în mod normal alegerii președintelui statului decât în măsura în care s-ar stabili că acesta îndeplinește rolul de legiuitor (n.n. — ceea ce nu este cazul în sistemul organizării puterilor în stat din România). În mod similar, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, la care face referire autorul contestației, nu este aplicabilă alegerilor pentru funcția de președinte al statului.

48. În contestația sa, autorul insistă asupra caracterului vădit disproporționat al condiției celor 200.000 de semnături de susținere pe care trebuie să le prezinte un candidat independent, acesta fiind plasat *a priori* într-o poziție net dezavantajată față de candidatul propus de diferite forțe politice, care astfel beneficiază de toate resursele pe care o formațiune politică le poate oferi în cursa electorală.

49. Din această perspectivă, Curtea observă o anumită confuzie în raționamentul criticilor formulate între noțiunea de

„candidat” și cea de „candidatură”. Tocmai pentru că ceea ce interesează în procesul electoral este candidatura, în sensul că aceasta trebuie să îndeplinească cerințele de legalitate, și nu candidatul, ca entitate individuală, condițiile de depunere a dosarului de candidatură trebuie, în lumina principiului egalității de tratament și de șanse consacrat de art. 16 alin. (1) și (3) din Constituție, să fie egale, uniforme și aceleași pentru toți candidații, indiferent că sunt independenți sau sunt propuși de formațiuni politice, astfel că și pragul de reprezentativitate în cursa alegerilor pentru funcția de Președinte al României trebuie să fie același. Cu alte cuvinte, competiția electorală trebuie să aibă aceleași reguli pentru toți candidații.

50. Pe de altă parte, un candidat independent nu se poate plânde de lipsa resurselor pe care le implică operațiunile preelectorale, de înscriere a candidaturii și cele electorale propriu-zise, întrucât nu poate exista grad de comparație între o persoană fizică și o persoană juridică, și cu atât mai puțin cea organizată sub forma unui partid politic. Curtea a reținut, în considerarea statutului constituțional al partidelor politice, configurat de art. 8 din Legea fundamentală și detaliat de art. 2 din Legea partidelor politice nr. 14/2003, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 10 iunie 2015, că, prin activitatea lor, aceste asociații promovează valorile și interesele naționale, contribuind la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, în cadrul democrației constituționale. Prin urmare, reținând că partidele politice beneficiază de un statut constituțional, care nu există în cazul candidaților independenți, este de netăgăduit că anvergura acțiunilor pe care partidul politic este capabil să le desfășoare, prin însăși forma de organizare bazată pe exercitarea dreptului de liberă asociere, nu poate fi comparată cu cea pe care un singur individ, candidat independent, le poate întreprinde, aceasta fiind mult mai amplă (Hotărârea nr. 21 din 14 octombrie 2024, paragraful 33). Cu toate acestea, pentru respectarea drepturilor politice cetățenești și a pluralismului politic specific unui stat democratic, toate legile electorale permit și persoanelor neafiliate unor formațiuni politice să participe la alegeri, în calitate de candidați independenți, aceștia asumându-și, prin urmare, toate cerințele legale stabilite în acest sens, inclusiv sub aspectul competiției cu ceilalți candidați propuși de partide sau alianțe politice. Având în vedere unicitatea funcției de Președinte al României, este absolut firesc ca potențialul de reprezentativitate al candidaților la această funcție să fie același și să se reflecte într-un număr semnificativ de semnături de susținere, indiferent de apartenența sau nu a candidatului la un anumit partid politic; în caz contrar, nu doar că este afectat principiul egalității de șanse, ci chiar este aruncată în derizoriu importanța crucială a acestui tip de sufragiu, prin depunerea unor candidaturi neserioase, lipsite de șanse reale de câștig sau chiar abuzive.

51. Cât privește invocarea Deciziei nr. 75 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 21 aprilie 2015, prin care Curtea a constatat că este excesivă cerința ca minimum 25.000 de membri fondatori să semneze actele de înființare ale unui partid politic, se observă că aceasta nu are incidență în contextul electoral al alegerilor pentru funcția de Președinte al României, deoarece decizia menționată viza obstrucționarea exercitării dreptului de asociere în scopul constituirii unui partid politic. Totodată, chiar în raționamentul expus în această decizie, Curtea a subliniat o importantă distincție între sintagma „membri fondatori” și noțiunea de „susținători”, în sensul că prima este mult mai restrictivă decât cea de-a doua, deoarece, până la înregistrarea unui anumit partid, o persoană poate susține înființarea mai multor partide, în timp ce aceeași persoană nu poate avea calitatea de membru fondator decât al unui singur partid politic. În plus, chiar art. 4 alin. (2) teza finală din Legea nr. 370/2004 prevede expres că *un alegător poate susține mai mulți candidați*.

52. În sfârșit, autorul contestației formulează și critici de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 din perspectiva lipsei lor de claritate, întrucât utilizează expresii de tipul „propunerea de candidatură” sau „declarația de acceptare a candidaturi”, care implică deci un mecanism propunere-acceptare și care nu poate viza inclusiv candidații independenți întrucât aceștia nu sunt propuși de nicio formațiune politică.

53. Or, Curtea constată că textele legale anterior menționate sunt redactate într-o manieră clară care nu poate crea, la nivelul competitorilor electorali, confuzii de înțelegere și interpretare a semnificației soluției juridice pe care aceste norme o transpun în plan legislativ. Dispozițiile art. 4 alin. (2), încadrate în capitolul I: *Dispoziții generale* din Legea nr. 370/2004, enumeră în mod distinct candidaturile propuse de partidele și de alianțele politice, precum și candidaturile independente ca fiind supuse condiției de a fi susținute de cel puțin 200.000 de alegători, astfel că din lectura acestor norme nu poate rezulta posibilitatea unei alte interpretări, așa cum pretinde autorul contestației. Prevederile art. 27 alin. (2) lit. c), plasate în capitolul II: *Organizarea și desfășurarea alegerilor*, secțiunea a 4-a: *Candidaturile* din aceeași lege, utilizează, într-adevăr, expresiile „propunerile de candidați” și „declarația de acceptare a candidaturi”, însă, printr-o simplă interpretare sistematică a întregului articol 27 și din economia întregului act normativ de referință, este lesne de înțeles că aceste condiții vizează candidaturile, nu candidații, astfel că se referă, în egală măsură, atât la candidații propuși de formațiuni politice, cât și la candidații independenți. Condițiile necesar a fi îndeplinite în procedura înscrierilor candidaturilor respectă aceleași criterii formale, în sensul că sunt solicitate aceleași documente care alcătuiesc dosarul de candidatură și care se depun și se înregistrează la Biroul Electoral Central. Acolo unde au fost necesare explicații specifice înregistrării unei candidaturi independente, legiuitorul le-a precizat ca atare, așa cum este cazul art. 27 alin. (2) lit. a), din Legea nr. 370/2004, potrivit căruia propunerile scrise de candidatură sunt semnate de conducerea partidului sau a alianței politice ori de conducerile acestora, care au propus candidatul, sau, după caz, de *candidatul independent*. În lipsa unor astfel de precizări rezultă fără echivoc că dispozițiile reglementate se aplică inclusiv candidaturilor independente. Prin urmare, susținerile autorului contestației referitoare la imprecizia dispozițiilor art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 sunt vădit neîntemeiate.

57. Pentru considerentele arătate mai sus, în temeiul art. 146 lit. f) din Constituție, al art. 11 alin. (1) lit. B.a), al art. 37 și 38 din Legea nr. 47/1992, precum și al art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 370/2004, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

Respinge contestația formulată de domnul Remus Pricopie împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 39D din 17 martie 2025 privind respingerea înregistrării candidaturii independente a domnului Remus Pricopie la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.

Definitivă.

Hotărârea se comunică Biroului Electoral Central și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 19 martie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

54. Dincolo de reperele jurisprudențiale reiterate și precizările de mai sus, Curtea observă că legiuitorul este cel abilitat de Constituție să prevadă condițiile infralegale de exercitare a dreptului de a alege și de a fi ales, în marja sa de apreciere și, desigur, cu respectarea limitelor impuse de însăși Legea fundamentală. În domeniul legislației electorale se constată o anumită dinamică referitoare la numărul minim de semnături de susținere necesar a fi prezentate cu prilejul depunerii candidaturii. Astfel, dacă inițial numărul minim al cetățenilor cu drept de vot care să își exprime susținerea pentru depunerea candidaturii de către o anumită persoană pentru funcția de Președinte al României era stabilit, prin Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 16 iulie 1992 (în prezent, abrogată), la 100.000 de cetățeni cu drept de vot, acesta a crescut apoi la 300.000 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 129/2000 privind modificarea Legii nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și a Legii nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 5 iulie 2000, pentru ca în prezent să fie stabilit, prin Legea nr. 370/2004, la 200.000.

55. Reglementarea sistemului electoral reprezintă un proces complex, care implică, prin natura sa, o permanentă adaptare la dinamica relațiilor sociale, la evoluția dreptului, în general, și a dreptului electoral, în special. Legiuitorul este singura autoritate competentă să aprecieze asupra eventualelor perfecționări de ordin legislativ și să decidă asupra eventualei modificări a regimului juridic aplicabil inclusiv candidaților independenți. De altfel, așa cum chiar autorul contestației arată, în prezent se află în curs de legiferare, în procedura Camerei decizionale, Proiectul de Lege pentru modificarea art. 27 din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României (Plx nr. 376/2015), care prevede un număr de minim 40.000 de semnături de susținere a candidaturii. Prin urmare, condiția criticată poate fi schimbată pe calea inițiativei legislative, exercitată în condițiile art. 74 din Constituție, fără însă ca intervenția legiuitorului să aibă semnificația neconstituționalității soluției juridice în prezent în vigoare.

56. Având în vedere faptul că, în urma examinării prezentei contestații, nu s-a putut constata neconstituționalitatea dispozițiilor art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004, iar întreaga argumentație ce o susține se bazează exclusiv pe critici de neconstituționalitate, Curtea urmează să o respingă, pentru motivele ce precedă.

Magistrat-asistent-șef,
Claudia Margareta Krupenschi

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 215/2009

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Normele metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 215/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 9 martie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul salariaților din instituțiile publice se acordă o singură indemnizație de vacanță, sub formă de vouchere de vacanță, în cuantumul și condițiile prevăzute la art. 1 alin. (2) din ordonanța de urgență, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație.”

2. La articolul 3, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) Pentru anul 2025, salariații care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 1 alin. (2) din ordonanța de urgență și optează pentru acordarea voucherelor de vacanță își exprimă în scris angajamentul, conform modelului prevăzut în anexa nr. 13, de a le utiliza pentru plata a cel mult 50% din contravaloarea totală a fiecărui pachet de servicii turistice achiziționat, respectiv cel mult

800 de lei pentru achiziționarea de pachete de servicii turistice în valoare de cel puțin 1.600 de lei. Suma corespunzătoare voucherelor de vacanță pe anul 2025, în valoare de 800 de lei, poate fi folosită fracționat.”

3. La articolul 16, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Unitățile emitente încheie contracte numai cu unitățile afiliate care dețin licență de turism sau certificat de clasificare, după caz, emise de autoritatea administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului și care sunt valabile la data încheierii contractului.

(4) Lista unităților turistice autorizate va fi transmisă unităților emitente de către autoritatea administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului prin publicarea pe site-ul oficial propriu.”

4. După anexa nr. 12 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 13, al cărei cuprins este prevăzut în anexa la prezenta hotărâre.

5. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:
„Art. 28. — Anexele nr. 1-13 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.”

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Viceprim-ministru, ministrul finanțelor,

Tánczos Barna

Ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului,

Bogdan-Gruia Ivan

Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale,

Simona Bucura-Oprescu

București, 16 aprilie 2025.
Nr. 400.

ANEXĂ
(Anexa nr. 13 la normele metodologice)

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul/a,, având funcția de, în cadrul, CNP, cu domiciliul în, str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul, cunoscând prevederile art. 326 — Falsul în declarații din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, declar următoarele:

1. Optez pentru acordarea voucherelor de vacanță în cuantumul și condițiile prevăzute la art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 94/2014, cu modificările și completările ulterioare.

2. Mă angajez să utilizez voucherele de vacanță pentru plata a cel mult 50% din contravaloarea totală a fiecărui pachet de servicii turistice achiziționat, respectiv cel mult 800 de lei pentru achiziționarea de pachete de servicii turistice în valoare de cel puțin 1.600 de lei. Suma corespunzătoare voucherelor de vacanță pe anul 2025, în valoare de 800 de lei, poate fi folosită fracționat.

Data

Semnătura

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 66

din 3 martie 2025

Dosar nr. 2.311/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
George Bogdan Florescu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona-Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.311/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea

formulată de Curtea de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.509/86/2023.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, însă acestea nu au formulat puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 10 octombrie 2024, în Dosarul nr. 2.509/86/2023, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile art. 22 alin. (7) din normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, și prevederile art. 16 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 se interpretează în sensul că, în situația veniturilor din salarii și asimilate acestora, recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se aplică doar în situația în care se constată că, pe baza documentelor transmise inițial, s-a stabilit un cuantum eronat al dreptului sau au fost constatate de organele de control date eronate privind condițiile de acordare a drepturilor, în raport cu veniturile efectiv realizate la data solicitării indemnizației lunare pe perioada concediului pentru creșterea copilului, iar nu și situației în care cererea de recalculare a indemnizației pentru creșterea copilului pentru perioada 28 decembrie 2017-22 iulie 2019 este formulată de beneficiar după împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, în baza unor hotărâri judecătorești definitive, prin care a obținut drepturi salariale majorate, pronunțate ulterior împlinirii acestor termene?

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

8. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, în forma în vigoare în luna mai 2019 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma în vigoare în luna mai 2019)*

„Art. 2. — (1) Persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, supuse impozitului

pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare *venituri supuse impozitului*, beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară. (...)

(2) Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la alin. (1) este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului. Cuantumul minim al indemnizației lunare nu poate fi mai mic decât suma rezultată din aplicarea unui coeficient de multiplicare de 2,5 la valoarea indicatorului social de referință, iar cuantumul maxim al acesteia nu poate depăși valoarea de 8.500 lei. (...)

Art. 13. — (...) (3) La stabilirea bazei de calcul al indemnizației pentru creșterea copilului se iau în considerare toate veniturile supuse impozitului realizate de persoana îndreptățită, precum și veniturile aferente perioadelor asimilate prevăzute la art. 2 alin. (5) și (6).

(4) Baza de calcul al indemnizației pentru creșterea copilului stabilită potrivit alin. (3) se determină ca suma totală a veniturilor realizate în ultimele 12 luni anterioare nașterii copilului împărțită la 12.”

9. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, în forma în vigoare în prezent* (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010)

„Art. 3. — (...) (7) Pe toată perioada până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani, în cazul copilului cu handicap, beneficiarul poate solicita recalcularea cuantumului indemnizației pe baza unor hotărâri judecătorești definitive, adeverințe sau alte acte doveditoare privind rectificarea veniturilor prevăzute la alin. (1) care au stat la baza acordării dreptului, eliberate de plătorii de venituri sau de organele competente. Noul cuantum se acordă de la data prevăzută în hotărârea judecătorească definitivă sau, după caz, de la data prezentării documentelor de rectificare a veniturilor.

(8) În situația persoanelor care realizează venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din activități agricole, silvicultură și piscicultură, cuantumul indemnizației lunare stabilit prin decizia de acordare a indemnizației se recalculează în baza actelor doveditoare eliberate de organele competente privind veniturile efectiv realizate în perioada pentru care s-a luat în calcul venitul estimat în vederea plății anticipate a impozitului sau, după caz, pentru care s-a completat declarația pe propria răspundere.

(9) Dacă în urma recalculării prevăzute la alin. (8) rezultă un cuantum mai mare al indemnizației lunare față de cel stabilit inițial, diferența se acordă pentru întreaga perioadă începând cu data stabilirii dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului. (...)

Art. 15. — (1) Drepturile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență reprezentând indemnizații și stimulent de inserție se stabilesc după cum urmează:

a) începând cu ziua următoare celei în care încetează, conform legii, concediul de maternitate, dacă cererea este depusă în termen de 60 de zile lucrătoare de la acea dată;

b) începând cu data nașterii copilului, dacă cererea este depusă în termen de 60 de zile lucrătoare de la acea dată, în cazul persoanelor care nu îndeplinesc condițiile, conform legii, pentru acordarea concediului de maternitate și a indemnizației aferente;

c) începând cu data adopției, a instituirii tutelei, plasamentului sau încredințării, dacă cererea este depusă în termen de 60 de zile lucrătoare de la data la care s-au aprobat ori, după caz, s-au instituit măsurile de protecție a copilului;

c¹) începând cu ziua următoare celei în care persoana îndreptățită realizează venituri supuse impozitului pe venit de natura celor prevăzute la art. 3 alin. (1), dacă cererea este depusă în termen de 30 de zile lucrătoare de la această dată;

d) de la data depunerii cererii, pentru toate celelalte situații, inclusiv pentru cazul în care cererea a fost depusă peste termenele prevăzute la lit. a)-c¹). (...)

Art. 16. — (...) (4) Plata indemnizației pentru creșterea copilului se suspendă și în situația în care:

a) agenția teritorială constată că pe baza documentelor transmise s-a stabilit un cuantum eronat al dreptului;

b) în urma controlului efectuat de inspectorii sociali sau de reprezentanți ai Curții de Conturi a României s-au constatat date eronate cu privire la îndeplinirea condițiilor de acordare a drepturilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.”

10. *Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, în forma în vigoare în luna mai 2019* (Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, în forma în vigoare în luna mai 2019)

„Art. 22. — (...) (7) În situația veniturilor din salarii și asimilate acestora, recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se aplică doar în situația în care se constată că, pe baza documentelor depuse inițial de persoana îndreptățită, a fost calculat un cuantum eronat. Recalcularea se face fie din oficiu în cazul în care agenția teritorială se autosesizează, fie la solicitarea persoanei îndreptățite, alin. (3) și (4) aplicându-se corespunzător.”

11. *Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, cu modificările și completările ulterioare, în forma în vigoare în prezent* (Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011)

„Art. 22. — (...) (4) În situația veniturilor din salarii și asimilate acestora, recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se realizează în condițiile art. 3 alin. (7) din ordonanța de urgență, precum și în situațiile prevăzute la art. 16 alin. (4) din ordonanța de urgență. Recalcularea se face, după caz, la solicitarea persoanei îndreptățite, respectiv din oficiu, aplicându-se corespunzător prevederile art. 3 alin. (9) și (10) din ordonanța de urgență, precum și prevederile art. 18 alin. (5) din ordonanța de urgență.”

III. **Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept**

12. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal cu nr. 2.509/86/2023, reclamanta S.M.L. a solicitat obligarea pârâtei Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Suceava la recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului aferente perioadei cuprinse între 28 decembrie 2017 și 22 iulie 2019, prin includerea în baza de calcul al indemnizației a drepturilor salariale obținute ulterior pe cale judiciară, precum și la plata diferențelor bănești actualizate cu indicii de inflație și dobânda legală.

13. Prin Sentința civilă nr. 295 din 30 aprilie 2024, Tribunalul Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal a respins excepțiile tardivității și prescripției, invocate de pârâtă, a admis acțiunea și a obligat pârâta la recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului aferente perioadei cuprinse între 28 decembrie 2017 și 22 iulie 2019, prin includerea în baza de calcul al indemnizației a drepturilor salariale obținute ulterior pe cale judiciară, precum și la plata către reclamantă a diferențelor

bănești, actualizate cu rata inflației, la care se adaugă dobânda legală până la data plății.

14. Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut că reclamanta este încadrată în baza unui raport de serviciu în cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală București în funcția publică de inspector antifraudă superior și că aceasta a beneficiat de indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, în perioada cuprinsă între 28 decembrie 2017 și 22 iulie 2019.

15. Ulterior, angajatorul a fost obligat pe cale judiciară la plata către reclamantă a drepturilor salariale în procent de 20% aplicat la salariul brut lunar, reprezentând diferența neacordată aferentă sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, începând cu data de 1 martie 2017.

16. La data de 23 mai 2023 reclamanta a solicitat recalcularea indemnizației aferente perioadei cuprinse între 28 decembrie 2017 și 22 iulie 2019 și acordarea diferențelor salariale, însă cererea sa a fost respinsă în baza normei de la art. 22 alin. (7) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, în forma în vigoare în luna mai 2019, care a fost anulată prin Sentința civilă nr. 218 din 23 martie 2020 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, rămasă definitivă prin Decizia nr. 3.039 din 26 mai 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal.

17. Prima instanță a conchis că argumentele care au fundamentat soluția de anulare a normei anterior evocate sunt incidente și în prezenta cauză și că pârâta nu a contestat dreptul pretins în substanța sa, prevalându-se doar de chestiuni de natură tehnică pentru a justifica refuzul de recalculare a indemnizației cuvenite reclamantei.

18. Împotriva acestei sentințe, pârâta a declarat recurs prin care a solicitat casarea hotărârii atacate și, în urma rejudecării, respingerea acțiunii.

19. În motivare, recurenta a susținut că dreptul la indemnizația pentru creșterea copilului, născut la data de 22 septembrie 2017, putea fi solicitat până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv până la data de 22 septembrie 2019.

20. A mai arătat că partea adversă nu putea beneficia de recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului, deoarece această situație nu figura printre cazurile în care legea permitea recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

21. Instanța de trimitere a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) raportat la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

22. În acest sens a menționat că pretențiile deduse judecării se circumscriu proceselor prevăzute de art. 1 din același act normativ și că soluționarea pe fond a cauzei depinde de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere prin raportare la motivele de nelegalitate invocate prin cererea de recurs.

23. A mai arătat că instanța supremă nu a statuat asupra chestiunii de drept invocate și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

24. Părțile nu au prezentat puncte de vedere asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

25. Instanța de trimitere a apreciat că dispozițiile supuse interpretării nu pot justifica respingerea cererii de recalculare a indemnizației pentru creșterea copilului.

26. În acest sens a arătat că la calcularea acestei indemnizații prezintă relevanță venitul obținut/realizat de persoana îndreptățită aferent perioadei de 12 luni înainte de nașterea copilului, iar nu venitul plătit efectiv.

27. Astfel, recalcularea nu poate fi condiționată de formularea cererii până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani, din moment ce hotărârea judecătorească definitivă de acordare a unor drepturi salariale majorate a fost pronunțată ulterior împlinirii acestor termene.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

28. Din răspunsurile transmise de către instanțele judecătorești consultate au rezultat două opinii.

29. Astfel, *într-o primă opinie* s-a apreciat că recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se aplică și situației în care cererea de recalculare a acestei indemnizații aferente perioadei cuprinse între 28 decembrie 2017 și 22 iulie 2019 este formulată după împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani (în cazul copilului cu handicap), în baza unor hotărâri judecătorești definitive pronunțate ulterior împlinirii acestor termene, prin care beneficiarul a obținut drepturi salariale majorate.

30. S-a argumentat că art. 22 alin. (7) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, în forma în vigoare în luna mai 2019, nu mai face parte din fondul legislativ secundar activ, ca urmare a anulării sale de către instanțele de contencios administrativ. În aceste condiții devin aplicabile prevederile legislației primare, respectiv dispozițiile art. 2 și 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma în vigoare în luna mai 2019, a căror interpretare relevă că la calculul indemnizației pentru creșterea copilului prezintă relevanță venitul obținut/realizat de persoana îndreptățită în perioada de 12 luni anterioară nașterii copilului, iar nu venitul ce i-a fost plătit efectiv. Recalcularea acestei indemnizații nu poate fi condiționată de formularea cererii până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani, din moment ce hotărârea judecătorească definitivă de acordare a unor drepturi salariale majorate a fost pronunțată ulterior împlinirii acestor termene.

31. *Într-o a doua opinie* s-a apreciat că recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului nu se aplică în situația în care cererea de recalculare a acestei indemnizații aferente perioadei cuprinse între 28 decembrie 2017 și 22 iulie 2019 este formulată după împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani (în cazul copilului cu handicap), în baza unor hotărâri judecătorești definitive pronunțate ulterior împlinirii acestor termene, prin care beneficiarul a obținut drepturi salariale majorate.

32. S-a argumentat că, în cazul veniturilor din salarii, recalcularea cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului poate fi dispusă doar prin raportare la veniturile nete realizate la data solicitării acestei indemnizații și numai dacă a fost stabilit un cuantum eronat. Ca atare, recunoașterea ulterioară a dreptului la venituri suplimentare nu poate conduce la repunerea în discuție a drepturilor de protecție socială de care a beneficiat salariații în raport cu veniturile realizate la data solicitării indemnizației lunare pe perioada concediului pentru creșterea copilului.

33. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

34. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul exercitării controlului de constituționalitate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

35. Prin Decizia nr. 10 din 11 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 458 din 25 iunie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a stabilit că dispozițiile art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că hotărârea judecătorească irevocabilă/definitivă prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ produce efecte și în privința actelor administrative individuale emise în temeiul acestuia care, la data publicării hotărârii judecătorești de anulare, sunt contestate în cauze aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești.

36. Prin Decizia nr. 3.039 din 26 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 26 ianuarie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a respins ca nefondat recursul declarat împotriva Sentinței civile nr. 218 din 23 martie 2020 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal prin care a fost anulată în parte Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, în ceea ce privește art. 22 alin. (7) din normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

37. Judecătorii-raportori au apreciat că recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se realizează, cu respectarea limitei maxime prevăzute de lege, la cererea persoanei îndreptățite, chiar după împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap, dacă ulterior, în baza unor hotărâri judecătorești definitive, s-au acordat diferențe de drepturi salariale sau asimilate acestora, imposabile, drepturi corespunzătoare perioadei de contributivitate impuse de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție**XI.1. Asupra admisibilității sesizării**

38. Potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

39. Conform art. 1 alin. (1) din același act normativ, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/si cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal”, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, „Prezenta ordonanță de urgență se aplică și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/si cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1)”.

40. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;

b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) să existe o chestiune de drept veritabilă, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

41. Este de observat că, spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită. Totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție poate fi sesizată și de către completele de judecată investite cu soluționarea cauzelor în primă instanță sau în calea de atac. S-a derogat astfel de la condiția ca sesizarea să fie dispusă doar de către completele de judecată ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale curților de apel sau ale tribunalelor care sunt investite cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță.

42. Verificând îndeplinirea condițiilor subsumate prevederilor art. 1 alin. (1) și (3), respectiv art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se constată că chestiunea de drept dedusă judecății privește posibilitatea recalculării indemnizației pentru creșterea copilului, în situația în care această recalculare este solicitată după împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani, în baza unor hotărâri judecătorești definitive, prin care titularului indemnizației i s-au recunoscut, cu efect retroactiv, drepturi salariale majorate pentru perioada luată în considerare la determinarea bazei de calcul al indemnizației de creștere al copilului.

43. În consecință, pretențiile deduse judecății se circumscriu unor prestații de asigurări sociale cuvenite personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în condițiile în care reclamanta are calitatea de funcționar public.

44. Cauza care a ocazionat sesizarea instanței supreme se află pe rolul Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal, ca instanță competentă să soluționeze recursul declarat împotriva hotărârii pronunțate în primă instanță de tribunal.

45. Totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat anterior pe calea unui recurs în interesul legii ori a unei alte hotărâri prealabile asupra chestiunii care formează obiectul sesizării.

46. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o chestiune de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății (Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, paragraful 37; Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023, paragraful 42).

47. Jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, dat fiind că în preambulul acestei ordonanțe de urgență s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care,

încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept". De asemenea, s-a arătat expres că noua soluție legislativă se raportează la „*configurația actuală a mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*". În măsura în care prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu s-a derogat de la dispozițiile art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă în ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept, acestea rămân așadar aplicabile, ca drept comun în materia sesizării pentru dezlegarea în prealabil a unei chestiuni de drept (Decizia nr. 111 din 9 decembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 31 ianuarie 2025, paragraful 56).

48. Așadar, scopul mecanismului de unificare a practicii judiciare constă în rezolvarea dificultăților reale de interpretare a respectivelor norme juridice, dificultăți care ar putea constitui temeiul unor interpretări divergente și, prin aceasta, al practicii judiciare neunitare, astfel cum s-a reținut și sub imperiul mecanismului reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 (Decizia nr. 111 din 9 decembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 31 ianuarie 2025, paragraful 60).

49. Această condiție este îndeplinită în cauză, întrucât normele juridice supuse interpretării au un caracter imperfect și lacunar, chestiunea de drept supusă analizei nefiind reglementată într-o manieră neechivocă, ceea ce se reflectă și în unele soluții divergente ale practicii judiciare.

50. În ceea ce privește condiția legăturii chestiunii de drept cu dezlegarea pe fond a cauzei, dezlegarea chestiunii de drept trebuie să influențeze într-o manieră directă și determinantă soluționarea pe fond a cauzei cu care este investită instanța de trimitere, iar îndeplinirea acestei condiții trebuie să rezulte neechivoc din cuprinsul încheierii de sesizare. Această condiție este de asemenea îndeplinită, după cum rezultă din motivele de recurs formulate de pârâta Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Suceava. Prin motivele de recurs, pârâta invocă tocmai imposibilitatea recalculării indemnizației de creștere a copilului în împrejurări precum cele constatate în cauza care a ocazionat sesizarea.

XI.2. Asupra fondului sesizării

51. Potrivit art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma aplicabilă litigiului,

„(1) Persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare *venituri supuse impozitului*, beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară. (...)

(2) Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la alin. (1) este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului. Cuantumul minim al indemnizației lunare nu poate fi mai mic decât suma rezultată din aplicarea unui coeficient de multiplicare de 2,5 la valoarea indicatorului social de referință, iar cuantumul maxim al acesteia nu poate depăși valoarea de 8.500 lei.”

52. Indemnizația lunară pentru creșterea copiilor constituie o prestație de asigurări sociale, instituită de legiuitor pentru susținerea familiei în vederea creșterii copilului. Legiuitorul a stabilit în cuprinsul art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 o corelație între cuantumul acestei indemnizații și un procent de 85% din media veniturilor nete realizate de beneficiar în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori

datei nașterii copilului, fără ca indemnizația astfel calculată să poată depăși suma de 8.500 lei.

53. Veniturile care intră în baza de calcul al indemnizației sunt definite de art. 3 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 prin trimitere la dispozițiile corespunzătoare ale Codului fiscal, fiind avute în vedere veniturile nete, rezultate după scăderea impozitului pe venit și, după caz, a contribuțiilor sociale obligatorii datorate, potrivit legii, corespunzător fiecărei categorii de venit.

54. În forma în vigoare în perioada la care se referă cererea de chemare în judecată, aplicabilă în conformitate cu art. 6 alin. (2) din Codul civil, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 nu reglementa *in terminis* posibilitatea recalculării indemnizației în situația în care, prin hotărâri judecătorești definitive, au fost recunoscute în favoarea persoanei îndreptățite la plata indemnizației (de regulă, părintele copilului) drepturi de natură salarială superioare celor efectiv plătite, acestea din urmă fiind avute în vedere la calculul și plata indemnizației inițiale.

55. Totuși, art. 13 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma în vigoare în luna mai 2019, prevedea că la stabilirea bazei de calcul al indemnizației pentru creșterea copilului se iau în considerare toate veniturile supuse impozitului realizate de persoana îndreptățită, precum și veniturile aferente perioadelor asimilate prevăzute la art. 2 alin. (5) și (6).

56. În cauză se ridică problema de a ști cum trebuie interpretată sintagma *venituri realizate*, respectiv dacă aceasta include și venituri de natură salarială recunoscute, cu titlu retroactiv, pentru perioada de referință stabilită de lege, prin hotărâri judecătorești rămase definitive după terminarea concediului de creștere a copilului.

57. Norma a cărei interpretare a fost solicitată de către instanța de trimitere, respectiv art. 22 alin. (7) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, în forma în vigoare în perioada pentru care s-a solicitat recalcularea, prevedea că, „În situația veniturilor din salarii și asimilate acestora, recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se aplică doar în situația în care se constată că, pe baza documentelor depuse inițial de persoana îndreptățită, a fost calculat un cuantum eronat. Recalcularea se face fie din oficiu în cazul în care agenția teritorială se autosesizează, fie la solicitarea persoanei îndreptățite, alin. (3) și (4) aplicându-se corespunzător.”

58. Prin Sentința civilă nr. 218 din 23 martie 2020 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, rămasă definitivă ca urmare a respingerii recursului prin Decizia nr. 3.039 din 26 mai 2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, a fost anulată în parte Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, în ceea ce privește art. 22 alin. (7) din normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010.

59. S-a reținut în esență că este relevantă situația reală a veniturilor obținute de persoana îndreptățită pentru perioada de referință, respectiv venitul obținut/realizat de persoana îndreptățită aferent perioadei relevante de 12 luni anterioare nașterii copilului, iar nu venitul ce i-a fost plătit efectiv, întrucât realizarea în concret, prin plată, a creanței salariale poate fi afectată de conduita debitorului, fie în sensul nerecunoașterii sale, dar stabilirii ulterioare pe cale judiciară, fie prin neachitare benevolă, dar încasată prin executare silită.

60. În aceste condiții s-a statuat în mod definitiv că art. 22 alin. (7) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, modificate și completate prin Hotărârea Guvernului nr. 449/2016, nu permite o reflectare în mod real a veniturilor obținute de persoana îndreptățită ca creanță salarială

aferentă perioadei relevante de 12 luni anterioare nașterii copilului, ci doar a celor plătite benevol de către debitor și atestate prin act emis în acest sens. Ca urmare, această normă a fost anulată, fiind contrară prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010.

61. Potrivit art. 23 teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, „Hotărârile judecătorești definitive prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”. Cu privire la acest text de lege, prin Decizia nr. 10 din 11 mai 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 458 din 25 iunie 2015) s-a statuat cu putere obligatorie că hotărârea judecătorească irevocabilă/definitivă prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ produce efecte și în privința actelor administrative individuale emise în temeiul acestuia care, la data publicării hotărârii judecătorești de anulare, sunt contestate în cauze aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești.

62. În motivare, instanța supremă a reținut că: interpretând prevederile art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, de exemplu prin Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012, și Decizia nr. 164 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 23 mai 2013, Curtea Constituțională a statuat că instanțele judecătorești vor aplica decizia prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate în cauzele pendinte la momentul publicării acesteia. Sintagma „sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor”, utilizată atât de Constituție, cât și de Legea nr. 554/2004, nu poate primi decât o interpretare unitară, în sensul că excepția de neconstituționalitate admisă, respectiv actul administrativ normativ anulat nu produc niciun efect în privința cauzelor irevocabil/definitiv soluționate (sub rezerva revizuirii, în cazurile prevăzute de lege), însă produc efecte în cauzele aflate în curs de soluționare la data publicării deciziei Curții Constituționale sau a hotărârii judecătorești de anulare.

63. Prin urmare, această dezlegare este aplicabilă și în cauzele aflate în curs de judecată, precum cea care a ocazionat sesizarea instanței supreme. Pentru dezlegarea chestiunii de drept prezintă relevanță considerentele care explică și justifică soluția de anulare a prevederilor art. 22 alin. (7) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, întrucât aceste considerente, fiind indispensabile înțelegerii soluției, intră în autoritatea lucrului judecat împreună cu aceasta [art. 430 alin. (2) din Codul de procedură civilă].

64. În condițiile în care legiuitorul a intenționat să stabilească o corelație între cuantumul indemnizației de creștere a copilului și media veniturilor nete realizate de beneficiarul indemnizației, nu există nicio rațiune pentru a exclude din baza de calcul veniturile de natură salarială recunoscute, cu titlu retroactiv, pentru perioada de referință stabilită de lege, prin hotărâri judecătorești rămase definitive după ce indemnizația de creștere a copilului a fost plătită în cuantumul stabilit inițial.

65. Trebuie observat că aceste venituri de natură salarială sunt, la rândul lor, supuse impozitării și plății contribuțiilor sociale prevăzute de lege și nu ar putea fi excluse din baza de calcul al indemnizației de creștere a copilului decât în temeiul unui text de lege neechivoc. O atare soluție legislativă nu a existat nici în reglementarea aplicabilă *ratione temporis* în cauza care a ocazionat sesizarea și nu poate fi identificată nici în prezent.

66. Potrivit art. 3 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, „Pe toată perioada până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani, în cazul copilului cu handicap, beneficiarul poate solicita recalcularea cuantumului indemnizației pe baza unor hotărâri judecătorești definitive, adeverințe sau alte acte doveditoare privind rectificarea veniturilor prevăzute la alin. (1) care au stat la baza acordării dreptului, eliberate de plătitorii de venituri sau de organele competente. Noul cuantum se acordă de la data prevăzută în hotărârea judecătorească definitivă sau, după caz, de la data prezentării documentelor de rectificare a veniturilor”.

67. Referirea acestei norme juridice la toată *perioada până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani*, în cazul copilului cu handicap, are ca scop indicarea limitelor conținutului dreptului subiectiv corelativ obligației de plată a indemnizației recalculate, iar nu instituirea unui termen-limită înăuntrul căruia ar trebui cerută recalcularea, întrucât o asemenea limitare a exercițiului dreptului subiectiv de a cere recalcularea indemnizației în raport cu veniturile majorate ar trebui prevăzută în mod expres, iar nu dedusă pe cale de interpretare.

68. Prin ipoteză, rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești prin care s-a stabilit dreptul la plata unor diferențe salariale are loc ulterior concediului de creștere a copilului. Ca urmare, opinia potrivit căreia recalcularea poate opera doar dacă este cerută până la sfârșitul concediului de creștere a copilului ar implica instituirea, pe cale de interpretare, a unui termen de decădere substanțială care ar fi, în toate cazurile, împlinit la data la care recalcularea ar fi cerută. Or, în acest mod, dreptul de a cere și obține recalcularea ar fi negat în chiar substanța sa, devenind unul iluzoriu, în condițiile în care momentul la care o hotărâre judecătorească rămâne definitivă constituie o împrejurare care nu poate fi imputată beneficiarului indemnizației de creștere a copilului.

69. De asemenea, potrivit art. 22 alin. (4) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, „În situația veniturilor din salarii și asimilate acestora, recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se realizează în condițiile art. 3 alin. (7) din ordonanța de urgență, precum și în situațiile prevăzute la art. 16 alin. (4) din ordonanța de urgență. Recalcularea se face, după caz, la solicitarea persoanei îndreptățite, respectiv din oficiu, aplicându-se corespunzător prevederile art. 3 alin. (9) și (10) din ordonanța de urgență, precum și prevederile art. 18 alin. (5) din ordonanța de urgență”.

70. Așadar, și în ipoteza prevăzută de art. 3 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 se aplică în mod corespunzător prevederile alin. (9) al aceluiași articol, potrivit cărora, „Dacă în urma recalculării prevăzute la alin. (8) rezultă un cuantum mai mare al indemnizației lunare față de cel stabilit inițial, diferența se acordă pentru întreaga perioadă începând cu data stabilirii dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului”.

71. În această ipoteză, recalcularea indemnizației de creștere a copilului se dispune în temeiul unor împrejurări obiective, inexistente la data acordării indemnizației inițiale și, ca atare, neimputabile solicitantului indemnizației, respectiv autorității publice care dispune recalcularea indemnizației și plata diferențelor corespunzătoare.

72. De vreme ce obligația autorității publice plătitoare de a recalcula și de a plăti diferența se naște doar de la data formulării solicitării corespunzătoare, întemeiate pe hotărârea judecătorească rămasă definitivă, rezultă că eventualele daune moratorii pot fi cerute doar cu începere de la această dată.

73. Pentru considerentele arătate, în temeiul dispozițiilor art. 521 din Codul de procedură civilă și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.509/86/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

În interpretarea dispozițiilor art. 2 alin. (1) și (2), art. 13 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, în forma în vigoare la data de 16 mai 2019, respectiv a dispozițiilor art. 3 alin. (7) și (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma în vigoare în prezent, precum și a dispozițiilor art. 22 alin. (4) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 52/2011, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

Recalcularea cuantumului indemnizației lunare pentru creșterea copilului se realizează, cu respectarea limitei maxime prevăzute de lege, la cererea persoanei îndreptățite, chiar după împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap, dacă ulterior, în baza unor hotărâri judecătorești definitive, s-au acordat diferențe de drepturi salariale sau asimilate acestora, impozabile, drepturi corespunzătoare perioadei de contributivitate impuse de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010.

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 3 martie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

